

ENHET
Enheten för Vårld, Utbildning och
Arbetsmarknadspolitik

HANDLÄGGARE
Joa Bergold

DATUM
2021-04-21

ERT DATUM
2021-05-03

DIARIENUMMER
20210036

ER REFERENS
A2020/02630

Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 STOCKHOLM

LOs svar på remiss av delbetänkandet Effektivare tillsyn över diskrimineringslagen – aktiva åtgärder och det skollagsreglerade området SOU 2020 nr 79

LO har givits möjlighet att yttra sig över SOU 2020:79. LO väljer att endast yttra sig över de förslag som rör arbetslivsområdet och vill ge följande synpunkter.

Sammanfattning

- LO har inget att invända mot att uttrycket ”att förmå enskilda att frivilligt följa lagen” tas bort i DL, mot bakgrund att samma bestämmelser finns i förvaltningslagen.
- LO anser att det kan vara positivt att DO ges föreskriftsrätt rörande reglerna om aktiva åtgärder i DL inom arbetslivsområdet.
- LO anser att bestämmelserna om aktiva åtgärder bör vara semidispositiva, men anser det går att kombinera med en föreskriftsrätt inom området.
- LO stödjer utredningens förslag att det bör instiftas ett föreskriftsråd hos DO i det fall DO får föreskriftsrätt. LO anser att det är viktigt att flera representanter för de centrala arbetstagarorganisationerna ingår i rådet, eftersom villkoren skiljer sig åt mellan olika delar av arbetsmarknaden.
- LO är positiva till förslaget att DO utöver arbete i ett föreskriftsråd även ska samverka med arbetsmarknadens parter innan DO fattar beslut om föreskrifter.
- LO anser att sanktionsavgift bör övervägas som sanktionsform i det fall DO får föreskriftsrätt inom området aktiva åtgärder.
- LO anser att det är bra att Nämnden för diskriminering kvarstår, men är kritiskt till att antalet arbetstagarledamöter minskas. Villkoren på de olika centralorganisationernas arbetsmarknadsområden ser olika ut och därför bör representanter från de tre centralorganisationerna ingå.

POSTADRESS 105 53 Stockholm
BESÖKSADRESS Barnhusgatan 18
TELEFON 08-796 25 00 TELEFAX 08-24 52 28
E-POST mailbox@lo.se HEMSIDA www.lo.se
ORGANISATIONSNUMMER 802001-9769
BANKGIRO 368-4834 PLUSGIRO 8 50-8

Landsorganisationen i Sverige

- LO ställer sig positivt till utredningens förslag att de centrala arbetstagarorganisationerna ges förstahandsrätt att vända sig till Nämnden mot diskriminering.
- LO styrker utredningens förslag att regeringen bör ge DO och Arbetsmiljöverket i uppdrag att samverka rörande det systematiska arbetsmiljöarbetet och aktiva åtgärder, till exempel i form av gemensamma allmänna råd på området.
- LO ställer sig starkt kritiskt till utredningens förslag om att regeringen bör utreda huruvida det ska införas likabehandlingsombud som kan representera arbetstagsidan i samverkan om aktiva åtgärder. LO anser att uppdraget att samverka om aktiva åtgärder redan bärs av arbetsplats- och skyddsombud. För att stärka samverkan med aktiva åtgärder och det systematiska arbetsmiljöarbetet bör regeringen istället stärka skyddsombudens roll på arbetsplatserna.

Uttrycket ”att förmå enskilda att frivilligt följa lagen” ska utgå

LO har inget att invända mot att uttrycket tas bort i DL, mot bakgrund att samma bestämmelser finns i förvaltningslagen.

Förslag om föreskriftsrätt

LO anser att det kan vara positivt att DO ges föreskriftsrätt rörande reglerna om aktiva åtgärder i DL inom arbetslivsområdet, som ett sätt att tydliggöra vilka typer av åtgärder arbetsgivare ska genomföra. Det finns redan i dag flera olika typer av informationsmaterial rörande aktiva åtgärder riktat till arbetsgivare. Trots det finns en återkommande efterfrågan på ökat stöd om lagens konkreta innebörd. Föreskrifter rörande aktiva åtgärder kan vara ett sätt att med tyngd konkretisera de krav som lagen ställer och därmed hjälpa arbetsgivare att arbeta proaktivt.

LO anser att bestämmelserna om aktiva åtgärder bör vara semidispositiva, men anser att det går att kombinera med en föreskriftsrätt inom området. Om arbetsmarknadens parter ingår kollektivavtal om aktiva åtgärder så bör motsvarande förhållande gälla mellan 3 kap. DL och eventuella DO-föreskrifter på området som i dag redan gäller mellan arbetstidslagen och Arbetsmiljöverkets föreskrifter om anteckningar om jourtid, övertid och mertid på arbetsmiljöns område.

LO stödjer utredningens förslag att det bör instiftas ett föreskriftsråd hos DO i det fall DO får föreskriftsrätt. LO anser att det är viktigt att flera representanter för de centrala arbetstagarorganisationerna ingår i rådet, eftersom villkoren skiljer sig åt mellan olika delar av arbetsmarknaden.

LO är positiva till förslaget att DO utöver arbete i ett föreskriftsråd även ska samverka med arbetsmarknadens parter innan DO fattar beslut om

föreskrifter. Det är bra att skyldigheten att samverka med parterna skrivs in i DOs instruktion.

Vite kvarstår som sanktion

Utredningen avstår från att föreslå sanktionsavgift som påföljd i det fall arbetsgivare inte uppfyller kraven om aktiva åtgärder, bland annat på grund av att bestämmelserna om aktiva åtgärder saknar tillräcklig tydlighet för att överträdelser ska kunna beläggas med sanktionsavgift. LO anser att sanktionsavgift bör övervägas som sanktionsform i det fall DO får föreskriftsrätt inom området aktiva åtgärder.

Nämnden om diskriminering

LO anser att det är bra att Nämnden för diskriminering kvarstår. Det stora problemet är inte nämndens sammansättning eller arbete utan att få ärenden nå nämnden. LO är dock kritiskt till att utredningen föreslår att endast en arbetstagarrepresentant ska ingå i den nya mindre utformningen. Villkoren på de olika centralorganisationernas arbetsmarknadsområden ser olika ut och därför bör representanter från de tre centralorganisationerna ingå.

Centrala arbetstagarorganisationer ges förstahandsrätt att vända sig till Nämnden mot diskriminering

LO ställer sig positivt till utredningens förslag att de centrala arbetstagarorganisationerna ges förstahandsrätt att vända sig till Nämnden mot diskriminering.

Samverkan mellan DO och AV

LO styrker utredningens förslag att regeringen bör ge DO och Arbetsmiljöverket uppdrag att samverka rörande det systematiska arbetsmiljöarbetet och aktiva åtgärder, till exempel i form av gemensamma allmänna råd på området.

Likabehandlingsombud

LO ställer sig starkt kritiskt till utredningens förslag om att regeringen bör utreda huruvida det ska införas likabehandlingsombud som kan representera arbetstagersidan i samverkan om aktiva åtgärder. LO anser att uppdraget att samverka om aktiva åtgärder redan bärs av arbetsplats- och skyddsombud. För att stärka samverkan med aktiva åtgärder och det systematiska arbetsmiljöarbetet bör regeringen istället stärka skyddsombudens roll på arbetsplatserna. En oklar roll som konkurrerar med redan befintlig och väletablerad skyddsombudsroll riskerar att underminera och otydliggöra roller och därmed försvåra det lokala samverkans- och arbetsmiljöarbetet. Föreslagna likabehandlingsombud skulle inte stärka syftet som utredningen har, utan motverka det.

Med vänlig hälsning
Landsorganisationen i Sverige

Susanna Gideonsson

Joa Bergold
Handläggare